

פחד דוד

עלון שבועי בעניני פרשת שבוע

אשדוד: רח' האדמו"ר מבעלזא 43 טל. 08-856233 פקס. 08-8521527
ירושלים: רח' בית וגן 8 טל. 02-6433605 פקס. 02-6433570

עלון מס' 574

יו"ל ע"י מוסדות "אורות חיים ומושה" ישראל
בנשיאות בנש"ק מורינו ורכינו הנה"צ רבי דוד חנניה פינטו שליט"א
בן הצדיק המלוב"ן רבי משה אהרן פינטו זצ"ל ונכד הצדיק הקדוש המלוב"ן רבי חיים פינטו זיע"א

משכיל לדוד

פרשת ואתחנן

שיחה שבועית לפרשת השבוע מאת מו"ר הגה"צ רבינו דוד חנניה פינטו שליט"א

המפתח לתיקון העולם נמצא בידינו

"אעברה נא ואראה את הארץ הטובה" (דברים ג. כה)

התורה. אולם כך הייתה עצת ה' יתברך שאטוס לנו יורק. וכבר אמרו חז"ל (סוכה ג.) רגלוי דאיניש אינון ערבין ליה להוליכין למקום שהקב"ה חפץ. ואכן בהגיעי לנו יורק כיבדוני בכבוד גדול ונשאתי לפנים דרשות לביצור חומות הדת וחזיקתי אותם בדברי א-להים חיים. בשעת הדרשה שמתי לב, כי למרות שבת הכנסת היה בנוי בצורה מפוארת ביותר - לא היה שם עדיין היכל קודש המהווה מקום מכובד לספרי התורה. כששאלתי לפשר הדבר, ענו לי הגבאים שהם מעוניינים לבנות במקום היכל קודש מכובד ומרשים ביותר כיאה לבית הכנסת המפואר, אולם טרם השיגה ידם את הסכום הדרוש. מיד אמרתי בליבי כי כנראה שלשם כך שלחני הקב"ה לכאן. תיכף עברתי ממחשבה למעשה ואספתי את כל הקהל ודברתי בפניהם על מעלת כבוד התורה, וכי מצווה גדולה וחשובה היא לתרום להיכל הקודש. לתדהמתי הרבה לא חלפו מספר רגעים - וכבר נאסף כל הסכום הדרוש בסך מאה וחמישים אלף דולר.

וכיון שזכיתי למצווה כה חשובה, מצוות "זה אלי ואנוהו" לפאר ולכבד את בית א-להינו - העניק לי הקב"ה מתנה נפלאה וחשובה אשר לא תסולא בפז, מתנה רוחנית יקרה וחשובה. ותיכף בצאתי את המקום עלה ברעיוני תירוץ נוסף נפלא לקושייה שנשאלה לעיל; מדוע התעקש הקב"ה כל כך שלא להיעתר לבקשתו של משה, מה היה עלול לקרות אילו היה נכנס משה רבנו ע"ה לארץ ומתבונן בה מעט? וכך עלה בדעתי לתרץ בסייעתא דשמיא; אמרו חז"ל (זוהר בראשית ר"ד) איסתכל הקב"ה באורייתא וברא עלמא. ועוד אמרו (בראשית רבה י"א) נשמותיהן של ישראל עלו במחשבה להיברא עוד קודם שנברא העולם. דהיינו שעם ישראל היו עדים לבריאה הנפלאה שברא הקב"ה, וזכו לראות במו עיניהם כיצד ברא הקב"ה את עולמו בצירוף התורה הקדושה. ומרכז היקום ומקור בריאת העולם החל מאבן השתייה השוכן בתוך קדש הקדשים, שהוא המקום המקודש ביותר. וכמו שאמרו חז"ל (יומא נד.) אבן הייתה שם, ושתייה הייתה נקרת שממנה הושעת העולם, עד כאן. נמצא שמן ההסתכלות הראשונה שהסתכל הקב"ה בתורה, הוא ברא את אבן השתייה שהיא תחילת הבריאה. וכיוון שכך הרי שבאותו המקום יש שפע אדיר של קדושה וטהרה לפי שזו הפעם הראשונה שבה התבונן הקב"ה בתורה בכדי לברוא משהו מן העולם. וכשאמר משה "אעברה נא ואראה את הארץ", לא הייתה כוונתו סתם בעלמא להסתובב בארץ ולטייל בה, אלא עיקר בקשתו הייתה להגיע אל המקום המקודש ביותר של אבן השתייה, ועל ידי ההתבוננות במקום הזה היה מביא משה תיקון לעולם, וכבר אז הייתה באה הגאולה לעולם. ולזה לא הסכים הקב"ה, כי העדיף שתיקון העולם ייעשה על ידי שבני ישראל יטרחו בדבר בעצמם, כלומר שישאל יתחזקו במצוות ה' ויעמלו בתורה הקדושה ויתקברו לה' יתברך ועל ידי זה מכוחם הם יתקון העולם, ולא שמושה רבנו ע"ה יעשה את המלאכה בעבורם, ולכן אמר לו הקב"ה "רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה".

משה רבנו ע"ה מתחנן לפני ה' יתברך שיתיר לו להיכנס לארץ הקדושה. תקט"ו תפילות התפלל משה כמניין "ואתחנן", ואף על פי כן תפילתו לא נתקבלה והקב"ה לא התרצה להכניסו לארץ המובטחת. ובאמת, מדוע התנגד הקב"ה באופן כה נחרץ לקבל את תפילת משה, הרי אמרו חז"ל (יבמות סד.) שהקב"ה מתאוה לתפילתם של צדיקים. ואילו כאן סתם הקב"ה את תפילת משה רבנו ע"ה, ואמר לו "רב לך אל תוסף דבר אלי עוד בדבר הזה", וזה תמוה. ואף אם נגזרה עליו הגזרה שלא להיכנס לארץ מחמת חטא מי מריבה, מדוע לא התיר לו הקב"ה להסתובב בה מעט ולתור אותה רק בכדי להתבונן ביופייה ולקיים בה את המצוות התלויות בארץ, ולאחר מכן תיכף להוציאוי הימנה?

אלא מכאן יש ללמוד יסוד עצום וברור; אין אדם באשר הוא המסוגל להבין את חשבונותיו של הקב"ה, ואין לכל בר אנוש שום מושג והבנה בעומק מחשבותיו של בורא העולם ישתבח שמו. ואם הקב"ה לא היה מעוניין וחפץ כלמלא את מבוקשו של משה רבנו ע"ה, הרי וודאי שיה לטובתו ולתועלתו. כי נסתרות דרכי ה' מאיתנו ורק הוא היודע בדיוק מה טוב לאדם ומה אינו טוב בעבורו. ומכאן תוכחה מוגלה לכל אדם, שפעמים הוא מתפלל ומפציר רבות להקב"ה שיעשה בקשתו, ולצער הרב הוא נוכח לראות שתפילתו אינה עושה פרי ואין הוא על סיפוקו במילוי מבוקשו. ואף נדמה שכביכול שערי שמים סגורים בפניו, ואז בטעות נופל הוא לזרועות הייאוש וסבור לתומו שבורא העולם רחק ממנו ואינו מעוניין לשמוע את זעקתו. ומחשבה זו בטעות יסודה, כי באמת הקב"ה מתאוה לתפילתו וכל חפצו הוא לשמוע את קולו, ואם בכל זאת רואה הוא כי תפילתו אינה נשמעת ועדיין לא זכה לישועה - ידע נאמנה שזה לטובתו, כיוון שרק הקב"ה יודע מה טוב לאדם ומה רע בעבורו. ומי לנו גדול ממה רבנו ע"ה שהקב"ה לא התרצה למלא בקשתו, מסיבות הכמוסות עימו והן נסתרות מאיתנו.

וזהו שאמר לו הקב"ה "רב לך", כלומר הכוונה במילה "רב" שמושה רבנו ע"ה יהא רב ומורה לבני ישראל בנושא התפילה, וממנו ילמדו בני ישראל שלא תמיד אמורה התפילה להתקבל, כי לפעמים שאין הבקשה לטובתו של האדם, וכשם שתפילתו של משה רבנו ע"ה לא התקבלה - כך יתכן שלפעמים תפילתו של יהודי אחר לא תתקבל, לפי שאין זה לתועלתו.

באחת הפעמים בהן שהייתי בטורונטו שבמדינת קנדה לצורך חיווק הרבים, החלטתי במפתיע בסוף אותו השבוע לטוס לנו יורק ולשבות שם את השבת. הדבר היה בלתי מובן כלל, כיון שמבחינה הגיונית עדיף היה שאשאר לשבות בטורונטו לרגל שמחת החתונה של אחד מתומכי מוסדותינו הדגולים, וביזה ישנה תועלת מרובה למוסדותינו הקדושים ולעולם

»» המעוניין לקבל את העלון בדוא"ל ישלח הודעה לכתובת: p@hpinto.org.il ««

פרשת ואתחנן יג' אב תשע"א

באר שבע	תל אביב	ירושלים	הדלקת נרות
19:07	19:07	18:51	
20:05	20:06	20:04	מוצאי שבת
20:50	20:50	20:42	רבינו תם

הילולא דצדיקיא

יג - רבי נתן נטע שמירא מקראקא, בעל מגלה עמוקות	טז - רבי יהודה (רבי הדאן) פינטו זיע"א
יד - רבי יוסף נפתלי שטרן, ראש ישיבת פרשבורג	יז - רבי אברהם פינטו, מרבני סלוניק וצפת זיע"א
טו - רבי אברהם בן חסין, מחכמי מקנאס	יז - רבי דניאל פינטו זיע"א
	יט - רבי יעקב כולי, מו"ח ס' מעם לועז

חיזוק לימי בין הזמנים המסוגלים לצמיחה ועלייה בתורה

החזון איש הוסיף ואמר: קיימת סגולה נוספת לשמחת החג: "פקודי ה' ישרים משמחי לב". אל תשכח לקיים גם זאת בתקופת החופש.

"ומה השיעור?" שאל.

"לא הרבה" - ענה לו החזון איש - "ארבע שעות לפני הצהריים, וארבע שעות אחר הצהריים".

לימים כשסיפר זאת, הוסיף הרב קובלסקי ואמר, שאכן עשה כדבריו, אלא ששינה את הסדר. הוא למד שעתיים בהשכמה, לפני תפילת שחרית. שעתיים לאחר התפילה. שעתיים אחר הצהריים לפני תפלת מנחה וערבית, ושעתיים בערב.

נופש אמיתי

לענת זקנותו נסע רבי משה יחיאל אפשטיין, האדמו"ר מאזורוב זצ"ל, להינפש בימות הקיץ בבית הבראה בירושלים. באותו מלון נפשו גם מספר רבנים וגדולי תורה אחרים, שעקבו בעין פקוחה אחרי התנהגותו של הרבי, והתפעלו מהתמדתו העצומה.

אחד מהם, שכיהן כמושגיח בישיבה, סח לעמיתו: "לא יאומן כי יסופר! הנה לפנינו אדמו"ר בגיל השיבה, שבא הנה כאילו לשם הבראה, ופומיה לא פסיק מגירסא כל היום וכל הלילה!"

"ולא נתקררה דעתו עד שניגש לרבי משה יחיאל ושאל: "במטותא רבי, האם לזאת יקרא נופש?! והשיבו: "פשיטא, לדידי, כאשר אין מטרידים אותי ולא מפריעים לי בשעת לימודי, זהו הנופש שלי".

בקשתו של פרופ' יאנושקוביץ

בימי "בין הזמנים" של תקופת מחלתו הקשה של הגאון רבי נחום פרצוביץ זצ"ל, ראש ישיבת "מיר" - סיפרו בני המשפחה - היתה ניכרת ירידה של ממש במצבו הבריאותי. חסרים היו השיעורים, חסרים התלמידים, צצו ועלו הכאבים. רבי נחום עצמו הסביר זאת פעם. היתה זו אחת הפעמים המעטות בהם שוחח על עצמו, וגם הפעם היה זה כבדרך אגב, תוך כדי שיחה על מצבו של הזולת.

תלמיד צעיר נכנס אליו. מכאובים קשים פקדוהו ואין הוא מסוגל לעמוד בהם.

הצטער עמו הרב - וניחמו בדוגמה חיה:

"הנה, הבט בי. כמה קשה לי. כל תנועת יד עולה לי במכאובים רבים. אבל - העיקר שחיים, העיקר שלומדים!".

רגיל היה הגה"צ רבי הלל כגן זצ"ל להזכיר את דברי רבי טרפון לתלמידו רבי עקיבא: "כל הפורש ממך - כפורש מן החיים!" (קידושין סו, ב). והיה מספר, שבשנותיו האחרונות של רבו הגאון רבי שמעון שקופ זצ"ל, הורה לו רופאו האישי, פרופסור יאנושקוביץ מוילנה, שיפסיק מלומר את שיעוריו שדרשו התאמצות וריכוז בל ישוערו. המאמץ עלול להזיק לליבו החלש.

חיך רבי שמעון וענה: פרופסור, הלא כל הוראותיך ועצותיך מכוונות לתכלית אחת ולמטרה אחת: לשמירת החיים. אבל אני, ללא אמירת השיעור - למה לי חיים, אלו הם חי"י! רב שגלה - מגלים ישיבתו עמו, שנאמר 'וחי'!...

נהיו גדולי תורה

"בערב-פסח תשמי"ה - מספר רבי משה מרדכי שולזינגר ("פניני רבינו הקהילות יעקב"), מסרתי למרן הסטייפלער, שתי הערות לספרו 'קהילות יעקב'. הוא עיין בהערות, אמר סברות לכאן ולכאן, ופתאום פתח ואמר: יש בחורים שחושבים ש'בין-הזמנים' זה הפקר ופטורים מלימוד התורה. וזו טעות. אין זמן שמופקע מחיוב לימוד התורה כשיכולים ללמוד".

"ויודע אני - הוסיף - מכמה וכמה שנהיו גדולי תורה דווקא בזכות זהירותם להקפיד על הלימוד גם ב'בין-הזמנים'. ויש בזה שני טעמים: א) מפני שיש הרבה יותר סייעתא-דשמיא כשלומד כזוה זמן שאחרים מזלזלים ואינם לומדים. ב) מפני שב'בין הזמנים' יכול ללמוד יותר במקום שליבו חפץ. שב'זמן' של הישיבה הוא משועבד למסכת של הישיבה דווקא,

ואילו ב'בין-הזמנים' יכול ללמוד בכל מקום שליבו חפץ, בכל התורה כולה, גם ב'זרעים' ו'מועדי', וגם ב'קדשים' ו'טהרות', ולחדש חידושים ולהעלות על הכתב ולגדול בתורה. ואכן הכרתי כמה שנהיו גדולי תורה מובהקים - על-ידי שלמדו בהתמדה גם בימי 'בין הזמנים'".

כמו בחברת השמל

מרגלא בפומיה דהגאון רבי יהודה צדקה זצ"ל: מצינו בגמרא (מגילה ג, ב): "מכאן סמכו של בית רבי שמבטלין תלמוד תורה ובאין לשמוע מקרא מגילה", אך מאיפה סמכו רישי מתיתבתא לסגור לחלוטין את הישיבה לשלושה שבועות?! כן היה אומר: מצינו בגמרא (ברכות ל"ה, ב), שביקש רבא מתלמידיו "לא תתחזו קמאי ביומי ניסן וביומי תשרי", בכדי שיטרחו בימים אלה לפרנסתם בשביל כל השנה ("כי היכי דלא תטרדו במזונייכו כולא שתא"), אבל לא מצינו ששיחרר אותם מבית תלמודו למטרת חופשה ונופש.

והיה ממוחש ומבאר לתלמידיו בהטעמה מיוחדת: אם דרשו חז"ל "ליהודים היתה אורה - זו תורה", הרי אנו הישיבות הקדושות משולים ל"תחנת כח" של חברת החשמל, אשר תפקידה הוא לספק זרם ומאור תמיד - וכי ראית מימך שחברת החשמל יוצאת יום אחד לחופש?!

וכבר היה מעשה, שהגר"י צדקה ישב יום אחד בבית הכנסת סמוך לתלמיד חכם פלוני, ושמע אותו מתפלל ברגש ובכוונה: "אחת שאלתי מאת ד' אותה אבקש, שבתי בבית ד' כל ימי חי"י". מיד פנה אליו באמירה: "הנה עכשיו התחייבת לא לצאת יותר לחופשת בין הזמנים, הרי אמרת בפירוש 'שבתי בבית ד' כל ימי חי"י'".

לא הרבה

הגר"ר שמואל קובלסקי זצ"ל, היה מקורב בצעירותו אל ה"חזון איש" זצ"ל.

בסוף "זמן" החורף, נכנס להיפרד מהחזון איש לפני נסיעתו לבית הוריו. העניק לו החזון איש כמה בקבוקי יין, ואמר לו, ושיקיים בהם מצות שמחת יום טוב.

חוד הפרשה

תולה ארץ על בלימה נצור לשונך

ראוי להשמט מהם

יזהר מאוד שלא יעמוד בחבורת אנשים, ואפילו צריך דבר הכרחי יקצר עמידתו שם, אם לא שהוא מכירם שלא ישמעו ביניהם דבורים אסורים. ואפילו החבורה כולה אנשים הגונים, אך אחד ביניהם איש זדון, הוא מקלקל את כל בני החבורה וראוי להשמט מהם. ובעת הזו שמוכרח לשהות במחיצתם, יתאמץ לאחוז במידת השתיקה בכל היכולת. (שער התבונה)

1. תוספת, בפרשה, שמשמעותה הפסקה!
2. מה המשותף לנבוכדנצר, סנחריב וחירם?

מאוצרו של מורנו ורכבו הגה"צ
רבי דוד חנניה פינטו שליט"א

מן האוצר

כיצד מגיעים לאהבת השי"ת?

באהבת אביו אליו ורואה את גודל מסירותו ודאגתו כלפיו, כיצד דואג לו אביו לכל מחסורו, נמצא שעל ידי כך נשרשת בליבו אהבה עזה אל אביו.

וכך היא בדיוק הדרך באהבת ה' יתברך. כשיתבונן האדם ויעמיק לראות עד כמה גדולה אהבת הבורא אליו, וכיצד הוא מחייה את הנשמה באפו ובכל עת מספק לו כל מחסורו,

מזון ומחיה ובריאות וכהנה וכהנה עוד ועוד מתנות יקרות, הרי שמיד תגבר אהבה עצומה בליבו לה' יתברך, ויבין אל נכון כי אל לו להיות כפוי טובה למיטיבו. ומיד יחליט האדם כי באמת עליו לעשות את רצון ה' בלב שלם ובנפש חפצה, וישמע בקולו של בורא העולם ויקיים מצוותיו עד כדי מסירות נפש למענו.

נמצא שעל ידי ההתבוננות בחסדי ה' עימו, זוכה האדם להגיע לאהבת ה' בבחינת "בכל לבבך ובכל נפשך ובכל מאודך".

"ואהבת את ה' אלוךך בכל לבבך" (דברים ו. ה)

דרשו חז"ל במסכת ברכות (דף סא:): תניא רבי אליעזר אומר; אם נאמר בכל נפשך,

למה נאמר בכל מאודך? ואם נאמר בכל מאודך, למה נאמר בכל נפשך? אלא אם יש לך אדם שגופו חביב

עליו מממונו, לך נאמר "בכל נפשך", ואם יש לך אדם שממונו חביב עליו מגופו, לך נאמר "בכל מאודך".

ולכאורה יש לתמוה ולשאול; כיצד ניתן להגיע לדרגת אהבת ה' כה גדולה? התשובה היא, כדוגמת אהבת האב לבנו ואהבת ה' לבנו.

כאשר הבן מתבונן

"כאשר צונו ה' א-לוהינו". (ד. ה)

אמר רבי יצחק; אם יהי אדם יודע דברי תורה, אל ימנע מישראל, אלא ילמד אותם בסבר פנים יפות, שכן משה אומר: "ראה לימדתי אתכם חוקים ומשפטים כאשר צונו ה' אלוךך".

הדגש בדברי רבותינו ב"מדרש חדש" הוא, מהדיוק במילים "כאשר צונו ה'". והיינו כשם שלמדנו הוא, גם אני מלמד אתכם, וכן תהיו גם אתם מלמדים לאחרים.

"אבד תאבדון מהר". (ד, כו)

השואל חפץ מחבירו ומבטיח לו שיחזיר אותו מהר, תוך כמה זמן הוא מחויב להחזיר לו את החפץ?

רבי חיים קיינבסקי שליט"א, בספרו "טעמא דקרא", מצדד לומר ש"מהר" היינו תוך עשרים שעות ומחצה פחות משהו.

המקור לסברא זו הוא בדברי הגמרא (גיטין פה:):

"אמר רב אחא בר יעקב: שמע מינא מהרה דמרי עלמא, תמני מאה וחמשין ותרתין". (= מכאן למדנו ש'מהרה' של הקב"ה הוא שמונה מאות חמישים ושתיים שנה).

וכיון שיומו של הקב"ה הוא אלף שנה ("כי אלף שנים בעיניך כיום אתמול כי יעבור"), ו"מהרה" שלו זה תתנ"ב שנים,

הרי שבאותו יחס - "מהרה" אצל בני אדם הוא עשרים שעות תפ"ג חלקים נ' שניות ושלישיות...

"ויוציאך בפניו בכחו הגדול ממצרים". (ד. לו)

מין הגאון רבי אהרן לייב שטיינמן שליט"א, מעורר בספרו "אילת השחר", שלכאורה הביטוי "בכחו הגדול" טעון הסבר, שבודאי אין הקדוש ברוך הוא זקוק לכח גדול בכדי להוציא את עמו ממצרים, ומהי המשמעות שיש בביטוי זה? ושתי תשובות בדבר:

ראשית, מכיון שבעיני המון העם, פעולה מורכבת של הוצאת ששים רבוא עבדים מממלכת פרעה, נתפסת כבלתי אפשרית, ולשם כך זקוקים באמת ל"כח גדול", ומכאן הביטוי בפסוק. שנית, מכיון שבני ישראל היו שקועים במ"ט שערי טומאה, לשם הוצאתם מ'מצרים' הם נזקקו לזכות גדולה שתעמוד להם, וזהו אפוא ה"כח הגדול" שאיתו הוציא הקב"ה את ישראל ממצרים.

מן המעין

"כבד את אביך ואת אמך כאשר צוך ה' א-להיך". (ה. טז)

מצות כיבוד אב ואם, כותב בעל "ערוך השולחן", הריהי מצוה שכלית שנתפשטה בכל אומה ולשון,

וגם הכופרים בתורה נוהרים בה מפני השכל והטבע. ברם בני ישראל,

הם מצווים על כל מצוה שכלית לבלי עשותה מפני חובת השכל, אלא מפני צווי השי"ת.

ומשום כך,

נאמר כאן בדברות האחרונות "כבד את אביך ואת אמך כאשר צוך ה' א-להיך".

כלומר לא תכבדם מפני שהשכל גוזר כן,

אלא "כאשר צוך ה' א-להיך". מחמת צווי של ה' ולא מחמת ההבנה השכלית המחייבת לכיבוד אב ואם.

אור הזוהר

"בצר לך ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים ושבת עך ה' א-להיך ושמעת בקלו". (ד. ל)

פתח רבי יצחק ואמר; בצר לך - מכאן שהתשובה המעולה מכל, היא לפני שישרה הדין בעולם. כי לאחר ששורה הדין כוחו חזק ומי יעבירו מן העולם ויסלקנו?

שהרי מכיון ששורה הדין, אינו מסתלק עד שישולם, ולאחר שהושלם הדין ועשה תשובה ומתקן את כל העולמות. מתוך שנאמר ומצאוך כל הדברים האלה באחרית הימים. ונאמר ושבת עך ה' אלהיך וגו' כי אל רחום וגו' באחרית הימים מה ענינו כאן?

אלא לכלול את השכינה שהיא בגלות ונמצאת בצרתם של ישראל ואינה עוזבתם לעולם.

ולפיכך הקב"ה אע"פ שהשרה דין בעולם - רוצה שיחזרו ישראל בתשובה להיטיב להם בעולם הזה ובעולם הבא. ואין לך דבר העומד בפני התשובה (נשא קכב).

בדרך אבות

ממעשיהם של צדיקים

בין חמדה לתאוה

ולא תחמוד אשת רעך ולא תתאוה בית רעך שדהו ועבדו ואמתו שורו וחמרו וכל אשר לרעך (דברים ה. יח)

במושכל ראשון נראה לכאורה לחשוב שחמדה ותאוה,

פעולה אחת היא, ושמות נרדפים הם. ואכן רש"י הקדוש

סולל כאן בפירושו מהלך מסויים, ובמכילתא מבואר שכפל הלשון בא

לחייב על התאוה בפני עצמה ועל החימוד בפני עצמו.

והחילוק ביניהם מבואר בספר המצוות להרמב"ם: אם ראה דבר יפה אצל חברו והתאוה בו במחשבתו, עבר ב"לא תתאוה" ואם פועל אצל חברו שימכרנה לו וכדומה, עבר ב"לא תחמוד".

התאוה והחמדה לכל דבר שנדמה שחסר לו, מפריעים לו לאדם בעבודת ה', ואינו יכול ללמוד תורה כראוי, בשלווה ובמנוחת הנפש. וכלשונו של ה"באר מים חיים": "המתאוה וחומד למותרות, הנה אין קץ לעמלו, ויום ולילה לא ישבות, לרוץ ולרדוף בבתים ובחצירות בשווקים וברחובות, ועל כל פינה יארום גם המעט שעושה לה' בתפלה ובעבודה אינו כראוי, כי מקצר בה כאשר יוכל. פיו ולבו אינן שוין, בפיו אומר דברי התפלות והתחנונים, ובלבו חושב מה לעשות אחר התפלה כך או כך, ותמיד הוא מהומה לביתו".

חמדת המנורה

רחש עבר בין המתפללים באותה שבת בבית הכנסת הגדול של העיר פרנקפורט. דקות מספר לפני הוצאת ספר התורה, נכנסו אל האולם הגדול שני יהודים, המוכרים לכולם כאינשי דלא מעלי. ידועים היו השנים כגנבים, וכמי שאינם יודעים להבחין מספיק בין ממונם שלהם לממונם של אחרים.

אלו מבין הנוכחים שהיו בעלי עין חדה, יכלו ודאי להבחין כי אין זה ביקור סתמי

בבית הכנסת, ניכר היה כי התרגשות רבה ממלאת את ליבם של השנים. הגבאי קיבל את פניהם בשמחה ובמאור פנים, הציע להם מקום ואף כיבדם בעליה לתורה. עם תום התפילה נעמד אחד מן השנים על כסא וביקש את תשומת לב הקהל. "ודאי הנכם מתפללים מה אנו עושים כאן" פתח. "הלילה ארע לנו מקרה מדהים, שעם סיומו החלטנו כי אנו משנים את דרכינו וחוזרים בעזרת ה' לדרכי אבותינו". המתח היה רב, הכל היטו את אוזניהם. "מאוד לא נעים לנו לספר את הסיפור הבא, המשיך, אולם חשבנו כי על ידי פרסום הסיפור בפניכם אולי נזכה לכפרת עוונותינו": הם סיפרו כי עברו באמצע הלילה ליד ביתו של רב העיר, רבי פנחס הלוי הורוביץ,

בעל ספר "ההפלאה". על אדן החלון ראו את מנורת השבת המבהיקה, מנורה מרשימה בגודלה וביופיה. השנים הבינו כי בטיפוס קל, המנורה בידיהם. כשהיו על אדן החלון, רגע לפני שנכנסו ולקחו את המנורה, נכנס הרב אל החדר. כשהבחין הרב בנעשה, אמר לשני היהודים: "אמנם בעירנו ישנו עירוב, כך שעל איסור הוצאה וטלטול לא תעברו בנוסף לאיסור הגניבה, אולם היות והמנורה הינה מוקצה, הרי אני מודיע לכם כי אני מפקיר את המנורה, ואתם יכולים לבוא במוצאי שבת לקחתה".

הגנבים הנדהמים השפילו את עיניהם וברחו מהמקום. הם לא האמינו כי כדי להצילם מאיסור מוקצה, מוכן הרב להפקיר כך את המנורה. הם ישבו כל הלילה בחשבון נפש ארוך, דנים בשאלה עד כמה הם מוכנים להשקיע בשביל בורא העולם, והמהפכה בליבם הייתה עצומה. לאחר שנים, סיפר הגאון רבי חיים מבריסק סיפור זה לתלמידיו. לאחר שהתפעלו ממעשהו האצילי של בעל ההפלאה, שאלם הרב מדוע לדעתם בעל ההפלאה אמר כי הוא מפקיר את המנורה, ולא אמר להם כי הוא נותן לגנבים את המנורה במתנה?! לאחר השערות שונות, אמר ר' חיים כי אם היה אומר להם כי הוא נותן להם במתנה את המנורה, ובמוצאי שבת היו מממשים את המתנה, נמצא כי עד מוצאי שבת היו עוברים גם על לאו של "לא תחמוד", שהרי המנורה עדיין אינה שלהם, והם חומדים את ממונו של הזולת ומתכוונים לקחתו. אולם ברגע שבעל ההפלאה הפקיר את המנורה, אזי המנורה אינה שייכת לאיש, ומכילא אין איסור של "לא תחמוד" עליה.

אנשי אמונה תולדות צדיקי משפחת פינטו זיע"א

הדאן זיע"א לייעץ עצה טובה ומועילה לכל פונה ונצרך, הן ברוחניות והן בגשמיות. לצד תפילה על כל נפש מבני ישראל בדבר ישועה ורחמים. רבי הדאן זיע"א, ירש מאביו גם את תכונות החסד והעזרה שנטבעו בדמו, ברמ"ח איבריו ובש"ס גידיו. כך למשל מסופר עליו, שאת כל רכושו הוא היה מחלק לצדקה לעניים נצרכים. רבי הדאן זיע"א הקפיד מאד שלא לעלות על מיטתו לישון את שנת הלילה, כשהפרוטה מצויה בכיסו: הוא מיהר לתת אותה לעני. לבני העניים שהגיעו לגיל המצוות, היה רבי הדאן זיע"א רוכש טליתות, תפילין, בגדים ומצרכי מזון כדי שיוכלו לחגוג את שמחת הבר מצוה בשלימות, ללא מחסור ודאגות מיותרות. לאחר שהנערים גדלו והגיעה שעתם לעמוד תחת החופה, היה זה רבי הדאן זיע"א שדאג לקיים בהם את המצוה החשובה של "הכנסת כלה". זכותו תגן בעדנו.

הצדיק הקדוש המקובל והמלובן רבי יהודה פינטו זיע"א, המכונה רבי הדאן - לרגל יום ההילולא ט"ז מנחם-אב
רבי יהודה פינטו - המכונה רבי הדאן זיע"א, בנו של הצדיק רבי חיים פינטו הגדול זיע"א, התפרסם בזכות גדולתו בתורה ובחכמת הקבלה וזריזותו בקיום המצוות. ונתקיים בו מאמר התנא "הוי עז כנמר, קל כנשר, רץ כצבי וגבור כארי לעשות רצון אביך שבשמים". רבי הדאן היה שוקד ומתמיד על ספרי הקודש בימים ובלילות. מלבד היותו צדיק וחסיד גדול ובעל ישועות ומופתים. רבים באו אליו כדי לקבל את ברכתו. חכמתו ופיקחותו בכל שטחי החיים, הביאו אליו את בכירי הנהגת העיר והמדינה. נציגים זרים ושגרירי מדינות נשרכו ונעמדו בתור אחר דלת חדרו, כדי לקבל עצה ותושייה בענינים שונים העומדים על הפרק. ברוחב לבו וחכמתו השכיל רבי